

статус, що передбачає виплату фіксованого розміру дивідендів, яка є більшою за суму виплат, розраховану на акцію, емітовану таким платником податку, прирівнюється з метою оподаткування до виплати заробітної плати. При цьому оподаткування дивідендів здійснюється згідно розділу IV ПКУ і ПДФО утримується не за низькою дивідендною ставкою 5 %, а за зарплатною – 18 % .

Законодавство також передбачає випадки, коли дивіденди взагалі не оподатковуються ПДФО, при умові що вони одночасно відповідають усім наведеним умовам: дивіденди нараховуються на користь платника податку у вигляді акцій (часток, паїв), емітованих юридичною особою – резидентом, що нараховує такі дивіденди; таке нарахування жодним чином не змінює пропорцій (часток) участі всіх акціонерів (власників) у статутному фонді емітента; у результаті нарахування дивідендів збільшується статутний фонд емітента на сукупну номінальну вартість нарахованих дивідендів.

Значна кількість різних нюансів у законодавстві щодо оподаткування дивідендів, ускладнює нарахування податків і приводить до помилок як неумисних, так і з метою ухилення від оподаткування і що в подальшому приводить до штрафних санкцій. Тому, на сьогодні виникає необхідність ретельного врегулювання та спрощення великого комплексу питань, пов'язаних із нарахуванням, оподаткуванням та виплатою дивідендів.

Література

1. Положення (стандарт) бухгалтерського обліку 15 «Дохід», наказ Міністерства фінансів України від 29 листопада 1999 р. № 290.
2. Податковий кодекс України від 2 грудня 2010 року № 2755–VI.
3. Закон України «Про акціонерні товариства» від 17. 09. 2008 р. № 514-VI.
4. Лист ДФСУ від 28. 01. 2016 р. №2779/7/99-99-19-02-01-17

В. М. БУТЕНКО

*Сумська філія Харківського національного
університету внутрішніх справ*

ОРГАНІЗАЦІЙНО-ЕКОНОМІЧНИЙ МЕХАНІЗМ ФОРМУВАННЯ БІОЕКОНОМІКИ

Для сучасного розвитку економічних відносин характерним є розуміння необхідності переходу до нової економічної системи, яка здатна забезпечити економічне зростання, сприяти раціональному використанню природних ресурсів та зменшити ризики для існування майбутніх поколінь. Економічною системою, яка здатна розв'язати

зазначені проблеми є, на наш погляд, біоекономіки. Відтак, виникає необхідність розглянути механізм її формування.

Організаційно-економічний механізм формування біоекономіки ми визначаємо як сукупність основних форм, методів, важелів управління процесом розвитку біоекономіки за допомогою використання економічних законів, спрямованих на розв'язання протиріч існуючої економічної та природної систем, підвищення якості життя, узгодження інтересів нинішнього і майбутнього поколінь.

Завданням організаційно-економічного механізму розвитку біоекономіки є реалізація сталого економічного зростання на основі використання науково-технологічного, природного, економічного і соціального потенціалів, концентрації інтелектуальних ресурсів на ключових напрямках розвитку біоекономіки.

Для розкриття сутності організаційно-економічного механізму розвитку біоекономіки вважаємо за необхідне розглянути основні функції, які він виконує: реалізація потенціалу, закладеного у кожній формі власності і господарювання, забезпечення конкуренції та співпраці між ними у процесі використання науково-технологічного потенціалу при виробництві біотехнологічної продукції; упорядкування процесу відтворення за допомогою формування ринкової конкурентної системи самоорганізації, самоврядування процесу господарювання і відповідної системи державного економічного регулювання на основі створення агробіокластерів; забезпечення збалансованості і виробничої пропорційності між структурними ланками біоекономіки (виробництво біомаси, її переробка, вживання кінцевих біотехнологічних продуктів) на інноваційній основі; стійке стимулювання підприємств, вчених, працівників різних секторів біоекономіки для створення якісно нових технологій, форм організації виробництва, маркетингового обслуговування, реалізації кваліфікаційного і творчого потенціалу всіх суб'єктів біоекономіки; створення рівних економічних умов для реалізації соціально-економічного потенціалу кожної фірми і суб'єкта власності і господарювання в організації ефективного інноваційного процесу виробництва біотехнологічної продукції; всебічний розвиток людини, його потреб (матеріальних і духовних), інтересів, стимулів; узгодження інтересів нинішнього і майбутнього поколінь; стимулювання науково-технічного прогресу як основи розвитку біоекономіки, що базується на знаннях; раціональне використання природних ресурсів за рахунок переходу на поновлювані джерела при виробництві різних товарів і благ.

З одного боку, організаційно-економічний механізм є засобом впливу на систему відносин між різними суб'єктами, тому він повинен володіти такими якостями, як цілеспрямованість, оперативність, гнучкість, швидке реагування на зміни в оточуючому середовищі. З

іншого боку, організаційно-економічний механізм є основним елементом координації та узгодження взаємодії всіх основних суб'єктів біоекономіки в процесі виробництва і споживання біотехнологічної продукції і повинен забезпечити ефективність діяльності економіки в цілому. Таким чином, формується система управління, яка здійснює цілеспрямований і активний вплив на процес розвитку і функціонування біоекономіки в цілому та її окремих секторів і елементів зокрема.

У загальному вигляді за структурою організаційно-економічний механізм переходу до біоекономіки може бути представлений як ряд етапів, які у сукупності утворюють комплексну систему функціональних зв'язків між об'єктами, суб'єктами, засобами, методами і іншими складовими біоекономіки як системи. Складовими частинами організаційно-економічного механізму розвитку біоекономіки є економічний, організаційний, інституційний і соціальний механізми, які між собою взаємопов'язані і взаємодоповнюють один одного.

Основними складовими економічного механізму розвитку біоекономіки є ціноутворення, оподаткування, державне підприємництво у сфері біоекономіки, інвестування проектів створення підприємств біоекономіки, створення оптимальних умов господарювання усіх структурних складових біоекономіки.

До складу організаційного механізму ми включили розробку стратегії розвитку біоекономіки, створення біотехнологічних підприємств, які можуть використовувати для виробництва товарів і послуг поновлювані ресурси, розвиток системи господарських зв'язків в процесі обміну результатами діяльності секторів біоекономіки (зокрема – логістика по доставці і переробці біомаси, впровадження наукових розробок у виробничу сферу), визначення сукупності форм і методів функціонування підприємств біоекономіки (створення і підтримка агробіокластерів), систему розвитку і підтримки інфраструктури біоекономіки.

До інституційному механізму ми відносимо такі інструменти, як нормативно-правове забезпечення діяльності підприємств біоекономіки, законодавство з охорони навколишнього природного середовища.

Соціальний механізм розвитку біоекономіки включає такі складові, як соціальне партнерство, соціальну відповідальність біоекономіки, соціальний маркетинг біотехнологічної продукції, формування каналів поширення інформації про біотехнологічну продукції.

Представлена модель організаційно-економічного механізму орієнтована на посилення ролі стратегічного підходу до розвитку біоекономіки в Україні і базується на ринковому, а також на державному нормативно-правовому регулюванні з використанням ефективних форм і методів організації діяльності підприємств біоекономіки з урахуванням соціальних наслідків.